

General Linevič sedaj skoro gotovo nima na razpolago več ko 370.000 mož. Vsled izgub pri Mukdenu se je skrčila ruska armada od 350.000 na 200.000 mož. Pozneje je došlo 65.000 mož ojačenj, nadomestnih čet je 60.000 mož in 10.000 ozdravljenih ranjenec se je vrnilo v vrsto. Do 1. t. m. pa je došlo še 35.000 mož ojačenj iz notranjosti. Sile generala Andrvavken a v Vladivostoku znašajo 45.000 mož. Vladivostok je izborni utrjen in preskrbljen. O moči Japoncev je znano sledeče: Ako cenimo japonske izgube v bitki pri Mukdenu na 57.000 mož in pri Tjelinu na 3000 mož, se je Ojamaova armada skrčila od 450.000 mož na 390.000. Začetkom aprila pa je japonska armada zopet dobila prejšnjo moč, 450.000 mož. Sedaj pa se glasi, da Japonci postavljajo na bojišče 6. in 7. armado, skupaj 160.000 mož. S tem bi imel Ojama v kratkem 610.000 mož z 2000 topovi. Ako pa upoštevamo še čete za hrbtno, potem imajo Japonci gotovo 700.000 mož. Armada generala Hapegova, ki bo štela 100.000 mož, se je že izkrcala pri Glupanu ter je že postavila svoje oddelke do Kildžu, 220 km. južno od Tjumenja. Ta armada ima namen po letu pričeti obleganja Vladivostoka. Po načrtu generalnega štaba japonskega bo Ojama prodiral proti Lineviču, medtem ko bo na novo se ustanavljajoča 7. armada skrbela za zvezo med Ojamo in med 6. armado. V bodočih bojih v Mandžuriji bi Linevič proti 510.000 Japoncem ne mogel postaviti več ko 370.000 mož in posadka Vladivostoka (55.000 mož) je še enkrat slabejša ko oblegujoča japonska armada (100.000 mož). Po teh številkah bi bilo 415.000 Rusov proti 610.000 Japoncem.

Na morju.

Minoli teden se je združilo brodovje Nebogatovo z brodovjem Roždestvenskija. Nato je baje odplulo dne 9. t. m. skupno brodovje od obrežja francoske naselbine v neznano smer. Tako pravijo francoska poročila. Japonska poročila od 15. t. m. pa trdijo, da se je celo brodovje takoj vrnilo nazaj in da je še vedno usidrano v zalivu Hongkoe. Iz Honkona, luke na Kitajskem, se pa poroča z dne 14. t. m.: Združeni ruski brodovji s polnim parom ploveda proti prelivu Bašik (južno od Formoze). Predsinočnjim so rusko brodovje napadle japonske torpedovke, ki so čakale v zalivu Tomani. Napad je bil odbit, ker so metalci svetlobe torpedovke ob pravem času opazili.

Izmed toliko vesti seveda ni mogoče spoznati pravega, zato je položaj na morju dan za dnevom nejasnejši. O Togovem brodovju je samo eno poročilo, ki pravi, da je združil svoje brodovje v Korejski morski ožini.

Župan Gorjak je bil naročen na tednik „Slovenska Lipa“, majhen listič. Djal je, da je zanj dovolj. Novice in kar je treba dobi v njem ravno tako, kakor v drugih, drugemu pa ni sila vedeti. In tudi časa ni za kmeta, da bi bral časopise. Ivanka je seveda ta list vedno čitala na glas, ko so sedeli zvečer krog mize. Oče s pipo v ustih, mati je pa prebirala grah za drug dan ali pa delala kaj drugega. Hlapec je pa odšel navadno na vas.

„Slovenska Lipa“ je pozivala večkrat, posebno v zadnjem času, župane, naj uradujejo slovenski, naj zahtevajo slovenske dopise itd. Čemu bi se morali Slovenci ubijati s tujim jezikom.

„Vse prav“, je prikimal oče Andrej, „vse prav. Ali sedaj sem že navajen v tej nemščini uradovanja. Naj se začnem učiti sedaj slovenski?“

„Oče“, je djala Ivanka, „jaz mislim, da bodete lažje pisali ono kar govorite, kakor pa, česar ne umejete prav. Kdo vé, če se vam ne smejejo, ako napravite kake napake in se rogaajo naši nemarnosti.“

Pa tudi nekateri drugi so ga jeli siliti in mu prigovarjati, naj začne uradovati slovenski. Trdilo se je, da je sklenila večina županov, da bo sprejemala in odpošiljala samo slovenske dopise. Če jih je več skupaj, se lažje ubranijo

Posebno mnogo se sedaj piše o moči ruskega in japonskega brodovja. Angleži pišejo, da so Japonci močnejši, Francozi pa, da so Rusi. Po angleškem računanju imata združeni brodovji Roždestvenskega in Nebogatova všteti tri velike ladje iz Vladivostoka 23 bojnih ladij s skupaj 192.000 tonami, s 13.000 glav broječo posadko in 31 topovi največjega, 206 srednjega in 670 malega kalibra. Admiral Togo pa razpolaga nasprotno z 31 bojnimi ladjami s skupno 203.000 tonami in s posadko nad 15.000 mož. Topov ima 68 največjega, 313 srednjega in 492 malega kalibra.

Francozi pa pišejo, da ima Roždestvenski po združenju z Nebogatom 11 oklopnih raznih vrst z močnim topništvom velikega kalibra in tri oklopne križarice, toraj skupaj 14 bojnih enot, Togo pa ima 5 oklopnih in 8 oklopnih križaric, to je samo 13 bojnih enot. Poleg tega ima Togo še 10 križaric z oklopnim krovom in precejšnje število torpedovk. Kaj je sedaj resnica?

Državni zbor.

Carinski tarif.

Po precej dolgotrajnih obravnavah se je carinska postava sprejela v poslanski zbornici. Če so se tudi tarifi na marsikatero poljedelske pridelke pri izvažanju iz Avstrije zvišali, vendar trdijo večaki in kmetiskemu ljudstvu naklonjeni strokovnjaki, da ne bodo naši kmetje imeli posebne škode vsled novih tarifov. A tako napovedovanje se vtegne vkaniti. Vsaj so se pred 12. in več leti tudi nahajali možje, ki so trdili, da nova jako nizka carina na laško vino ne bo škodovala avstrijskim vinarjem. A kaj smo doživeli? Velikanske množine laškega vina so se uvažale; vsled tega so trpeli znatno škodo avstrijski vinarji. — Predlog poslanca Peška, da se sploh ne sme v Avstrijo nvažati srbska živina, da se ne okuži avstrijska živina, se je zavrgel, ker so le samo poslanci prizadetih kmetov glasovali zanj. A sprejel se je vendar drug predlog, da mora naša vlada poskrbeti, da bodo imeli avstrijski živinozdravniki pravico po celi Srbiji preiskovati, jeli ni kje tamošnja živina okužena. V tem slučaju naj Avstrija srbski živini zapre našo mejo.

Obrtna postava.

Pred dalje časom je sklenila poslanska zbornica postaviti gleda krošnjarstva. A gospodarska zbornica je spremenila nekatere točke te postave. Radi tega se je pa morala postava vrniti poslanski zbornici. A v seji dne 13. maja t. l. je poslanska zbornica sklenila, da se postava ne spremeni, temveč vrne gospodski

železni roki okrajnega načelnika, strastnega nemčurja.

Tisti pa, ki so nadlegovali Gorjaka, da naj začne uradovati slovenski, so bili oni, koje je navdahnil duh bralnega društva in jim vzbudil zavest, da Slovenec ni rojen za tlako tujcem, ampak, da gospodari po lastni volji na svoji zemlji.

Tako je prišlo, da Andrej Gorjak več na noben način ne sprejme županske časti. Rad jo prepusti drugemu, mlajšemu.

„Toraj radi slovenskega uradovanja nočete več županovati?“

„Da, ker res ne vem uradovati slovenski. Še pisati sem skoraj pozabil“, ji je odvrnil. „Sicer bi pa rad že imel mir. Star sem že in osem let nositi odgovornost celega Podlesja ni malenkost. Naj še pokusijo drugi.“

„In pri tem bodete pristopili v bralno društvo“, je nagovarjala Ivanka. „Oče, vi niti ne veste, kako zanimivo je. Sedaj bodete imeli tudi več časa.“

Rad je imel svojo Ivanko in ni ji rad česar odrekal. Bil je tudi ponosen na njo. Čemu bi pa ne bil? . . . Vsak je lahko, kdor ima take otroke.

„Že vidim, da ne bo prej miru. Toda veliko vam ne bom koristil.“

zbornici, kakor jo je sprejela poslanska zbornica prvokrat. Pri tej priložnosti so nekateri poslanci prav ostro napadali gospodsko zbornico, da se ta ne vda sklepom poslanske zbornice. Če gospodarska zbornica tudi zdaj ne bi hotela pritrčiti sklepu poslanske zbornice, vtegne preteči dolgo časa, preden stopi v veljavo nova postava zastran krošnjarstva.

Roveredo.

Lahi so imeli do letos svojo italijansko pravno vseučilišče v Inomostu. A tamošnji nemški visokošolci so laške napadali in pobijali tako dolgo, da je bilo tem nemogoče, še dalje obiskovati tamošnjo laško vseučilišče. Lahi so, kakor že poprej, tako tudi pri tej priliki ponovili svojo zahtevo, da se njim mora laško vseučilišče ustanoviti v — Trstu. Vlada njim tega ne more dovoliti, ker se po pravici boji, da bodo laški dijaki delali vedno na to, da se Trst odtrga od Avstrije in priklapi k Italiji. Zato je že dr. Körber zbornici predložil postavni načrt, naj se laško pravno vseučilišče ustanovi na Južnem, čisto laškem Tirolskem in sicer v mestu Roveredo. Lahi so sicer vztrajali pri svojem predlogu, da se učilišče ustanovi v Trstu; a vendar so se zadovoljili s tem, da se vladni načrt izroči učnemu odseku. O tem se je vnela razprava v soboto, dne 13. maja. Ta obravnava je trajala blizu do polnoči. Nemci so se upirali sploh proti vsakemu vseučilišču za Italijane; rajše bi že privoščili — po besedah nekega govornika — Jugoslovanom tak najvišji učni zavod. V imenu slovenskih poslancev je ponovil dr. Ploj naše zahteve po slovenskem vseučilišču; poslanec Bianchini pa terjatje Hrvatov gleda na hrvatsko vseučilišče. Naučni minister dr. Hartl je izjavil, da je vlada enako naklonjena vsem avstrijskim narodom in da skrbi po potrebi za visoke šole za vse narode (??) A proti temu je vlada, da bi se laško vseučilišče ustanovilo v Trstu, ker bi se tam ponavljali isti izgredi, ki so se vršili v Inomostu. Če pa želijo Italijani katero drugo mesto, kakor Roveredo, bi se o tem dalo govoriti v naučnem odseku. Potem se je predlog izročil temu odseku v razpravo.

Prihodnja seja državnega zbora se bo naznanila pismenim putem.

Politični ogled.

Kmetska stranka na Češkem je vrlo delavna. Zadnji torek, dne 16. maja je imela občni zbor. Govorili so o namenu organizacije in o najnovejših dogodkih političnih z ozirom na kmeti stan. Slovenski kmetje na Štajerskem pa mnogokrat rajši ostanejo doma, nego bi prišli na zborovanje in se posvetovali o

II.

Neke nedelje po rani maši je bila zbrana v gostilni družba iz Podlesja.

„Razpisane so volitve“, je djala Ludvik Logar, mož širokoplečat in majhne, zajete postave ter si sukal kot ščetine trde brke. „Gorjak ne mara več županstva, koga bomo pa volili sedaj?“

„Zakaj ne mara?“ vprašujejo ostali, akoravno so vedeli, da radi slovenskega uradovanja.

Hm! Mene vprašujete?“ reče Logar. „Sami veste ravno tako kakor jaz. Pač pa je vrsta na meni, da vprašam, kaj bi storili vi na njegovem mestu?“

Logar je gledal in mežikal z levim očesom. Bila je to njegova navada, da je v bolj važnih stvareh vedno mežikal. Imel je majhno posestvo, dovolj veliko, da se je preživljal. Oženjen ni bil nikdar, zakaj — ni pravil nikdar; akoravno je bil vedno poln šal. Vaščani so ga radi imeli. Le to napako je imel, da ga je rad srknil.

„Nu, kaj bi storili na njegovem mestu?“ je vprašal vnovič.

Vsi so skomizgali z ramami.

„Nemškutarili bi naprej, ni res?“

„Kakor ti“, je pripomnil jeden.

(Dalje.)